

1591-2. ԹՎ. ՌԽ. Օլախի պարոն Բեդրան իւր կամաւ եթող զպարոնութիւն, և ելաւ յերկրէն և գնաց. յայտնի ունելով ընդ իւր զկին և զորդիքն և զբոլորի մարդիքն որչափ ունէր, զօրականսն՝ զՄաճարք և զՕլախք, իբրեւ 3000. նա և ստացուածս իւր, զոսկին, զարծաթ, զհանդերձն, զչորքոտանիք, զամէնն ընդ իւր հանելով. և էանց այս թագաւորիս երկրաւ և գնաց Ալամանաց յերկիր, առ կայսրն քրիստոնէից. և անդ եկաց: Զոր ու մանք ասեն, թէ երկու քաղաք գնեալ էր վասն իւր, զի բնակեացէ անդ. բայց մեր իշխանքն բազում նեղութիւնք յարուցին ի վերայ նորա, ուժգին առնելով և յափշտակելով ի ձեռաց նորա զբարիքն իւր. և նա անմուռնչ հեծութեամբ տալով նոցա, և ազատեցաւ ի ձեռաց նոցա. և ելաւ գնաց:

1591-2. ԹՎ. ՌԽ. Դաթարի խանն ինքն և եղբայրքն իւր բազում զօրօք գնաց ի վերայ Մոսկովի երկրին. և Մուքովի գնեազն իւր հեծելով պատերազմեցաւ ընդ անօրէնսն և կոտորեաց զնոսա մինչեւ ի սպառ. և էին թուով իբրեւ 100,000. եւս բազումս կենդանի կալաւ զմրգաներ, զսուլթաններ և այլ բազում ռամիկ մարդիկ, որչափ էին՝ զամենեւեան ի Յուր ընկզմեց, և ոչ եթող կենդանի և ոչ զղբ: Որպէս այս երկրիս իշխանքն՝ զոր ոչ ունին հնարք կամ քաջութիւն կոտորել զնոսա կամ ըմբռնել կենդանի. և թէպէտ զղբ ըմբռնեն ի յանօրինաց, դարձեալ առ նոսա ընդդէմ սպիտակի (գրամ) փոխելով՝ դարձուցանեն. իսկ նոքա կրկին անգամ գալով՝ զերկիր նոցա հրձիգ առնելով և զինքեանս գերելով, զիշխանսն և զկանայս և զօրդիս և զամենայն բարութիւն նոցա հանելով յերկրէն, ընդ միոյն հազարապատիկ շահելով, և զնոսա ծաղր առնելով:

1592-3. Հայոց ԹՎ. ՌԽԱ. Բարեպաշտ թագաւորն մեր Զիկմունդ ու զորմութեամբն Աստուծոյ կարգուեցաւ, և երբ իւր թագուհի ի տանէ կայսերաց, որ կոչի Մաքսիմիլիանոս կայսր. զոր գնացեալ մեծամեծ իշխանք և եպիսկոպոսունք, փառօք և պատուով և մեծաւ փարթամութեամբ բերեալ պսակեցին թագուհի, և ի միում հետէ զհարստանիքն, արարին ըստ օրինի թողաւորաց: Բայց մմանք իշխանացն և մեծամեծաց հակառակ կացին, և ոչ կամէին ընդունել զայս, ասելով, եթէ ուխտ և դաշինս կայր ի միջի մերում, որ այդ տանէն այս աշխարհս թագուհի չի ածէաք, և դու, թագաւոր, զմեզ զամենեւեան արհամարհեցեր և անփոյթ արարեր, և զքո կամոք կատարեցիր. այս բանս մեզ ոչ է հաճոյ: Եւ այլ բազում ինչ խօսեցան անկարգ և անօգուտ յերեսս թագաւորին:

1592. ԹՎ. ՌԽԱ. Սգարոսդան Պրիսբիյ առ Աստուած փոխեցաւ. Աստուած ողորմի իւր հոգուն:

1592. ԹՎ. ՌԽԱ. Ոմե Բեթրա անուն Օլախի պարոն անուանեցաւ. և էր որդի Օլէքսանտր պարոնին. և բազում ժամանակ յերկրէ յերկիր շըրջեցաւ առ թագաւորօք. զոր յետոյ եկեալ ի կամինից, և նստաւ փոքր մի